

Reactie commissievergadering 10 oktober 2019 Gemeente Roosendaal

Geachte gemeenteraadsleden,

Op 3 oktober jl. heb ik als ervaringsdeskundige ingesproken over de verordening 'Jeugdhulp gemeente Roosendaal 2019' (<https://raad.roosendaal.nl/Vergaderingen/Commissie/2019/10-oktober/19:30>). Met gepaste verbazing heb ik geluisterd naar de reactie van de wethouder tijdens de commissievergadering van 10 oktober jl. en met gepaste waardering naar de inbreng/reacties van een aantal partijen over deze verordening.

De commissievergadering laat zien dat jeugdhulp een moeilijk dossier is, voor zowel u als gemeenteraadslid als voor het college. Echter liet deze vergadering ook zien dat er een welwillendheid is vanuit de gemeenteraad om zich meer (dan wel beter) in te zetten voor jeugdzorg in de eigen gemeente (Roosendaal)/regio (West-Brabant-West). Want het feit is nu eenmaal dat ú sinds 2015 verantwoordelijk bent voor de kwetsbare jongeren in de jeugdzorg. Want vanuit de reactie vanuit de wethouder blijkt wel dat enige vorm van daadkracht en lef ontbreekt. Aangeboden ideeën werden afgedaan als 'geen voorstander van' en dieper op het geheel ingaan was niet aan de orde. Er wordt gezegd dat alles goed gaat in de jeugdzorg in Roosendaal, maar vergeet niet dat een grote jeugdzorginstelling in uw regio op omvallen staat (door zowel problemen aan eigen zijde, als aan de zijde van de gemeente) en dat deze regio aan arrangementsafspraken doet waar er op dit moment in de regio Haaglanden door jeugdzorgaanbieders een rechtszaak is aangespannen over deze vorm (<https://www.ad.nl/den-haag/haagse-jeugdzorgaanbieders-naar-rechter-om-tariefverlagingen-onder-deze-voorwaarden-gaan-we-failliet~ae181625/?referrer=https://www.google.com/>) wat er zeker toe kan leiden dat in geval van een rechterlijke uitspraak, in het voordeel van de jeugdzorgaanbieders, zo'n rechtszaak hier óók kan gaan plaatsvinden. Zo pais en vree is het dus helemaal niet.

Kijkje bij de burens

Ik zou zeker ook eens bij uw collega's in de gemeente Breda/regio West-Brabant-Oost kijken. Want het algemene idee is wel dat het daar allemaal veel soepeler gaat als het gaat over welwillendheid en communicatie naar en tussen jeugdzorgorganisaties en gemeente/regio. Er zit in deze gemeente/regio veel rancune als het gaat over jeugdzorg of sommige jeugdzorgorganisaties en daar moet het eens klaar mee zijn. We hebben het over kwetsbare jongeren. Niet over spreadsheets met getallen en al helemaal niet over vroeger. Vroeger is klaar; er zijn nieuwe mensen aan de slag en die hebben niks met het verleden te maken.

Evalueren

Een aantal partijen spraken over evalueren. Daarbij wil ik graag nog meegeven dat evalueren niet alléén over de tevredenheid van gebruikers van jeugdzorg gaat, maar juist ook over de samenwerking tussen gemeente en jeugdzorgorganisaties. Hoe verloopt de communicatie tussen Centra voor Jeugd en Gezin, de gemeente en de jeugdzorgorganisaties? Weten we wel van elkaar wat we aan het doen zijn? Hoe zit het met de concurrentiedrang tussen partijen? Kloppen de bedragen die we hebben afgesproken bij contracteringen nog wel? Vertrouwen we elkaar eigenlijk wel? Kijken we allemaal met dezelfde blik naar de toekomst?

Overname vastgoed

Er werd ook gesproken over overname van vastgoed door de gemeente. Ik weet dat de wens is vanuit het college om zo min mogelijk gebouwen in beheer van de gemeente hebben. Dat is een nobel streven, maar als je kijkt naar het feit dat vastgoed voor veel jeugdzorginstellingen die veel residentiele zorg hebben (open en gesloten leefgroepen, crisisopvang, zelfstandigheidstraining, etc.) voor enorme kosten zorgen, dan zou het vanuit de wettelijke verplichting en verantwoordelijkheid van de gemeente juist goed zijn om ervoor te zorgen dat een gebouw waar een jeugdzorgbestemming op zit juist in bezit te hebben, waarbij de partij die daar in wilt zitten gewoon huur afdraagt. Dat scheelt hoofdpijnzorgen voor de jeugdzorgorganisatie en geeft een deel beheer en sturing aan de gemeente.

Want hoewel het de wens is van zowel de gemeente als jeugdzorginstellingen om zoveel mogelijk zorg thuis te organiseren, zodat uithuisplaatsingen (vrijwillig of door de rechterlijke macht) niet nodig zijn, is er nog steeds vraag naar en zorg nodig voor jongeren in de residentiële zorg. Soms kan het thuis nu gewoon eenmaal niet en dan moeten die jongeren wel goed opgevangen kunnen worden. Uw taak, uw verantwoordelijkheid, uw zorg.

Inkoopafspraken

Verder hebben een aantal partijen het gehad over de verschillende manieren van inkoop/financiering in combinatie met kwaliteitseisen. Ik wijs u er graag op dat afspraken zéker van belang zijn, maar in hoeverre kun je een jeugdzorgorganisatie straffen als een jongere zélf niet wilt meewerken aan zijn of haar ontwikkelingen of als er wel vooruitgang is geboekt, maar niet genoeg vooruitgang volgens de gemaakte afspraken? Krijgt zo'n organisatie dan maar gewoon helemaal géén geld of een deel van het geld terwijl het wel alle kosten gemaakt heeft? Denk maar zo, U wordt als raadslid betaald vanuit gemeenschapsgeld. Hoe zou u het vinden als de burger met u een afspraak heeft gemaakt om een voetbalveld te realiseren binnen een jaar, maar na een jaar blijkt het voetbalveld maar voor de helft af te zijn en we dan tegen u zeggen 'helaas raadslid, geen geld voor u, want u bent u afspraken niet nagekomen'? Toegegeven, er moet niet zomaar geld gegeven worden zonder afspraken. Wél moet je met elkaar gaan kijken hóe komt het dat die afspraken niet gehaald zijn? Zorg kun je niet zomaar teruggeven als het gegeven is. Het is niet recyclebaar.

95%

Waar verder ook geen antwoord op is gegeven is de vraag over de 95% van jongeren die de wethouder wel over zou kunnen plaatsen als de grootste jeugdzorgaanbieder van de regio omvalt. Hoe is hij dat dan van plan? Heeft hij genoeg aanbieders in deze regio waar hij ze onder kan plaatsen? Is dat dan ook een passende plaatsing of een tijdelijke plaatsing? Want voor zover ik zelf weet hebben de andere aanbieders hier in de regio geen plek voor en geen kennis van de uitspraak van de wethouder.

Daag het college uit

Om in de lijn te blijven van eerder gemaakte uitspraken van de wethouder: ik ben geen voorstander van de huidige gang van zaken. Ik zou graag de gemeenteraad ook willen verleiden om eens een goed debat aan te gaan over jeugdzorg. Of het nu gaat n.a.v. deze verordening, de jeugdwet zelf, beleidskader 'zorg voor jeugd 2018-2021', tijdens een vergadering over een evaluatie of op een andere manier.

Want weet u zelf wie de afspraken maakt over prijzen aangaande verschillende zorgvormen? Zijn dat ambtenaren met een bestuurskunde achtergrond, maar zonder jeugdzorgervaring? Of juist jeugdzorgprofessionals?

Tevens wilt de wethouder graag ver weg blijven van de problematiek die hij ziet over het overnemen van vastgoed. Ik denk dat het goed is al u als raad zegt 'doe dat maar wel. Ga dat maar eens goed onderzoeken'. Want er kan wel gezegd worden dat alles primair bij de jeugdzorginstellingen moet liggen, maar zo werkt het spelletje sinds 2015 niet meer. Het is nu aan u. U moet de lijnen uitzetten; die stip op de horizon. Dat is nu uw taak. Jeugdzorginstellingen kunnen alleen met hun visie op de toekomst komen en die samen met de gemeente vormgeven en niet voor u alles gaan bepalen. U als gemeente zult daar tijd, geld en moeite voor moeten uitrekken. Ook als het gaat om aantrekken van personeel; dat hoeft niet alleen een zaak van jeugdzorgorganisaties te zijn, dat kan prima samen. Iedereen kan zijn of haar verantwoordelijkheden vooruitschuiven of bij iemand anders neerleggen, maar dat is gewoon voor niemand goed als het over dit dossier gaat.

'Prikkel' voor jeugdzorgorganisaties

De wethouder kan wel zeggen dat hij niet voorstander is van 100% voorfinanciering, maar de werkelijkheid is dat jeugdzorgorganisaties niet meer de buffers hebben om die financiële klappen op te vangen. En het is dan straks mede uw schuld als het ineens wel héél slecht gaat met de jeugdzorg in Roosendaal/deze regio. Als college en als gemeenteraad.

Want als u er vanuit gaat dat jeugdzorgorganisaties prikkels nodig hebben in de vorm van geld om aan afspraken te voldoen, dan heeft u écht geen flauw idee hoe de jeugdzorg werkt.

Jeugdzorgorganisaties doen het niet voor het geld, zij doen het voor de kwalitatief goede zorg van die jongere. Het enige wat ze vragen is om eerlijk, passend en ondersteunend geld te krijgen om die zorg

voor te kunnen zetten. Want jeugdzorg is nu eenmaal niet makkelijk en een plan van A naar Z kan door omstandigheden bij J al stranden. Dat betekent niet dat de instelling er geen zin in had omdat ze niet 'geprikkeld' waren. Nee, dat betekent dat hulp complex is en soms anders loopt. Je werkt met jonge kinderen, pubers en jongvolwassenen. Die kun je niet iets opleggen, die moet je ondersteunen in hun opvoeding. Maar als u daar geen geld voor wilt geven, vooraf, dan prima. Dan heeft u de toekomst van die jongere vastgelegd, als mede het voortbestaan van een jeugdzorgorganisatie. Aan de verkeerde kant van het spectrum.

Pak uw verantwoordelijkheid. Draag zorg voor de jeugdzorg. Jeugdzorgjongeren zijn niet alleen een getalletje op de spreadsheet met de berekening wat het goedkoopste is. We zijn inwoner van uw gemeente die u mogelijkwijs in de kou laat staan.

Ik dank u voor uw tijd en aandacht om deze brief te lezen.

Met vriendelijke groet,
Björn Rommens
Ervaringsdeskundige jeugdzorg